

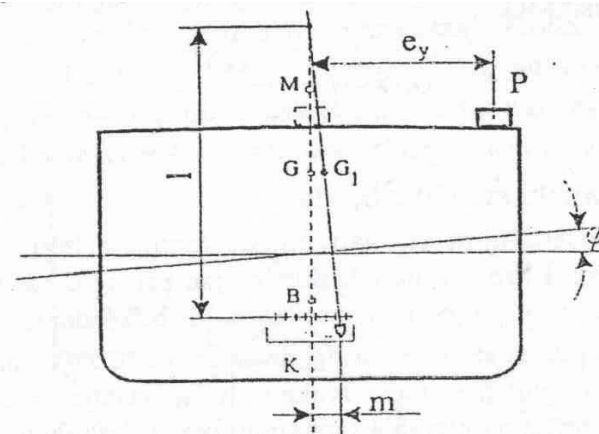
4.9. Pokus nagiba

Polus nagiba se uradi za prazan brod u procesu njegovog projektovanja i rezultat je tačan položaj težišta lakog broda.

Tokom vremena brod gubi dio svoje težine zbog korozije, takođe povećavaju mu se neke "mrtve" težine (dio tečnosti koji se ne može ispumpati, naslage korozije i mulja, stara oprema itd.).

Zato je neophodno radi ispravnosti proračuna stabiliteta povremeno vršiti provjeru položaja njegovog težišta eksperimentalnim putem.

Princip određivanja položaja težišta broda pokusom nagiba sastoji se u poprečnom pomjeranju određene težine na brodu, pri čemu se pažljivo mjere gazovi lijevo i desno, odnosno ugao nagiba broda pod uticajem pomjeranja tih težina, odnosno pod uticajem momenta koji nastaje njihovim pomjeranjem

Prilikom pokusa nagiba, brod bi trebao da bude prazan, samo sa pripadajućem opremom, inventarom i rezervnim djelovima na svojim mjestima.

Svi tankovi bi trebali biti prazni (osim potrošnih), ili potpuno puni, a za one tankove za koje je to nemoguće ispuniti, mora se uzeti u obzir smanjenje metacentarske visine zbog efekta slobodnih površina.

Pokus se mora obavljati u vremenskim uslovima mirnog mora, bez vjetera, u blizini obale ali sa konopima opuštenim da bi se brod mogao slobodno nakretati.

Teret koji se pomiče poprečno na brodu, treba da je toliko težak da se njegovim pomjeranjem može izazvati ugao nagiba od 1° do 3° . Kao teret se upotrebljavaju tegovi od livenog željeza, vreće sa pijeskom itd.

Na početku mjerenja mora se izmjeriti gaz broda po zagaznicama, lijevo i desno, kao i na pramcu i na krmu da bi se provjerila uspravnost broda i vodna linija na kojoj se pokus vrši. Najbolje je da brod pliva na ravnoj kobilici i da nema savijanja broskog trupa. U suprotnom i ove elemente treba uzeti u obzir.

Ugao nagiba se mjeri pomoću viska koji je na sredini broda obješen tako da ima što veću dužinu (za veće brodove od 4 do 6 m, dok za manje brodove može i kraći, ali nikako ne kraći od 1.5 m).

Deplasman broda se određuje na bazi gaza izmjenenog na početku pokusa.

Pitanja ?

HVALA NA PAŽNJI